

PERSBERICHT

Vertrouwen van ondernemers en consumenten stijgt verder.

Tweederde van de Limburgse bedrijven heeft te lijden (gehad) onder de crisis.

Werkgelegenheid blijft dalen, maar grote klap in daling van de werkgelegenheid komt niet na de zomervakantie.

Dit zijn de belangrijkste conclusies uit de meest recente meting van de Barometer van de Economie in Limburg BEL. De BEL is een initiatief van Etil bv en Flycatcher Internet Research bv. De gegevens zijn verzameld tussen 25 augustus en 2 september 2009. Het onderzoek is gebaseerd op de informatie van 244 ondernemingen (60% respons) en 644 huishoudens (77% respons). De gebruikelijke vragen over de conjuncturele ontwikkeling zijn gesteld plus een aantal vragen over de economische en financiële crisis.

Bedrijven en conjunctuur

De BEL-index van Ondernemersvertrouwen is fors gestegen. Het vorige kwartaal bedroeg de index -103 en dat was vrijwel even groot als de waarde van -104 in het kwartaal daarvoor; deze index is nu gestegen naar -39. Dit is een duidelijke verbetering hoewel nog lang niet alle ondernemers een groot vertrouwen in de toekomst hebben. Echter, het dieptepunt is nu voorbij. Op alle onderdelen van de index zijn de verwachtingen van de ondernemers minder somber dan voorheen. Nu verwacht bijvoorbeeld nog maar 33% van de Limburgse ondernemers dat de omzet de komende twaalf maanden zal afnemen, terwijl dat het vorige kwartaal nog 51% was; 30% verwacht nu een stijging van de omzet (en dat was in het vorige kwartaal nog maar 15%).

In alle sectoren, behalve de detailhandel, zijn de verwachtingen van de ondernemers voor de komende twaalf maanden minder negatief, ook in de industrie en bouw.

Op kortere termijn verwachten twee keer zoveel ondernemers als in de vorige meting (41% tegenover 21%) dat de bedrijvigheid het komende kwartaal zal toenemen. In deze periode van het najaar doet zich een dergelijk seizoenseffect altijd voor; het is dit keer echter groter dan anders.

Consumenten en conjunctuur

De BEL-index van Consumentenvertrouwen is in het derde kwartaal van 2009 fors gestegen. Ging de index het vorige kwartaal van 41 naar 56, nu is deze doorgestegen naar 84. De index begint dus weer de waarde van 100 te benaderen; dat is het punt waar evenveel mensen in Limburg optimistisch of pessimistisch zijn over de toekomst. Nu zijn er dus nog meer pessimisten.

De index bestaat uit vijf onderdelen en op alle onderdelen is men veel minder pessimistisch geworden, dus ook over de toekomstige algemene economische situatie, de eigen financiële situatie en het oordeel over de vraag of het een gunstige tijd is voor grote aankopen.

De economische en financiële crisis

Op dit moment circuleren enerzijds berichten dat het beter gaat met de economie en anderzijds zijn er berichten dat 'de grote klap', resulterend in een forse daling van de werkgelegenheid, na de zomervakantie van 2009 zal plaatsvinden. Wat vinden de Limburgse ondernemers en consumenten daarvan? Dit zijn de belangrijkste uitkomsten.

Wat betreft de ontwikkeling van de werkgelegenheid, verwacht 16% van de bedrijven dat tot het eind van dit jaar bij hen de werkgelegenheid zal dalen, met gemiddeld 3,5 persoon per bedrijf. Aan de andere kant zal bij 12% de werkgelegenheid toenemen in die periode, met gemiddeld bijna 2 personen per bedrijf.

De internationale ligging van Limburg heeft voor 13% van alle Limburgse bedrijven in ons onderzoek de problemen van de crisis vergroot. Een derde van de bedrijven zegt dat zij optimaal gebruik gemaakt hebben van de internationale ligging om de problemen van de crisis op te lossen.

Bijna twee derde van de Limburgse ondernemers en 60% van de Limburgse consumenten neemt de berichten over de aard en omvang van de huidige economische crisis (zeer tot redelijk) serieus. Echter, de berichten over het op dit moment verwachte herstel, worden door bijna de helft (48%) van de Limburgse ondernemers (zeer tot redelijk) serieus genomen en door 44% van de Limburgse consumenten.

Twee derde van de Limburgse bedrijven heeft (fors) geleden onder de economische crisis tot nu toe; een derde niet of heeft er zelfs van geprofiteerd. De bedrijven die wel of niet onder de crisis geleden hebben, verschillen niet van elkaar wat betreft de bedrijfstak waar zij toe behoren en komen in gelijke mate voor in het noorden en zuiden van de provincie. Wel zijn er meer grote en internationaal werkende bedrijven die onder de crisis geleden hebben, dan kleine en niet-internationaal werkende bedrijven. De bedrijven die onder de crisis geleden hebben, zien de toekomst somberder in dan de bedrijven die er niet onder geleden hebben; immers, de Index van Ondernemersvertrouwen voor de bedrijven die onder de crisis geleden hebben, bedraagt -87, terwijl deze voor de bedrijven die niet onder de crisis geleden hebben, +65 bedraagt.

Conclusie en interpretatie

Nu het vertrouwen van ondernemers en consumenten sterk verbeterd is, lijkt het erop dat het dieptepunt van de crisis voorbij is. Op alle onderdelen van de indexen zijn de verwachtingen minder pessimistisch. Hopelijk zal de consument nu ook snel weer zijn/haar geld gaan uitgeven in plaats van veel te sparen. Ondanks alle huidige berichten verwachten ondernemers niet dat de komende maanden na de zomer 'de grote klap zal vallen' en er veel ontslagen zullen plaatsvinden. Per saldo zal de werkgelegenheid wel iets teruglopen omdat er meer mensen ontslagen dan aangenomen zullen worden. Er zijn ook twijfels over het herstel. Immers, iets meer dan de helft van de ondernemers en consumenten neemt alle berichten over het huidige herstel nog niet echt serieus. Het is begrijpelijk dat de bedrijven die te lijden hebben gehad onder de crisis, somberder over de toekomst zijn dan de bedrijven die er niet onder te lijden hebben gehad (of er zelfs van geprofiteerd hebben). Beide typen bedrijven komen in alle sectoren vrijwel evenveel voor. Kortom, in alle sectoren zijn bedrijven die onder de crisis (fors) hebben geleden en die er niet onder geleden hebben of er zelfs van geprofiteerd hebben.

Voor meer informatie:

Prof. Dr. Hans Kasper
Etil bv
043 3506280
h.kasper@etil.nl

9 september 2009